SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 187/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť PhDr. M. P., P., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 16 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 3 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/1 GPt 135/08 z 28. júla 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PhDr. M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. septembra 2008 telefaxom a 1. októbra 2008 osobne doručená sťažnosť PhDr. M. P., P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 16 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) sp. zn. IV/1 GPt 135/08 z 28. júla 2008.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla tieto podstatné skutočnosti:

«Dňa 4. 12. 2003 bolo uznesením OO PZ Prešov – sever sp. zn. ČVS: ORP-1145/PP-2-2003 začaté trestné stíhanie za trestný čin násilie proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, 2 TZ na tom skutkovom základe, že sťažovateľka bola v čase určenom v uznesení napadnutá svojim manželom, ktorý ju začal škrtiť takou intenzitou, že mala pocit, že sa udusí. Z uznesenia ďalej vyplýva, že sťažovateľka bola vystavená takýmto útokom už v minulosti v priebehu posledných 5 rokov, má so svojím manželom neustále problémy, fyzicky ju napadol tak, že musela vyhľadať lekárske ošetrenie, a tiež, že sa jej v poslednej dobe vyhráža, že ju zabije, čím u sťažovateľky vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie.

Dňa 12. 3. 2004 bol spisový materiál postúpený OO PZ Prešov – sever ÚJaKP, OR PZ v Prešove z dôvodu, že v danom prípade ide s vysokou pravdepodobnosťou o dlhotrvajúce fyzické, psychické a ekonomické týranie s približne začiatkom od roku 1988 a preto je v predmetnej veci podozrenie z trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) TZ.

Uznesením OR PZ, ÚJaKP Prešov sp. zn. ČVS: ORP-407/1-OVK-PO-2004 Mo zo dňa 28. 5. 2004 bolo začaté trestné stíhanie vo veci týrania blízkej a zverenej osoby vzhľadom na to, že sťažovateľka bola od roku 1999 až do vydania uznesenia vystavovaná psychickému a fyzickému násiliu zo strany svojho manžela.

Uznesením OR PZ, ÚJaKP Prešov sp. zn. ČVS: ORP-407/1-OVK-PO-04 Mo zo dňa 11. 10. 2004 bolo trestné stíhanie za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby postúpené Obvodnému úradu v Prešove, lebo výsledky prípravného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol byť posúdený ako priestupok.

Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť sťažovateľka zo dňa 15. 10. 2004.

Listom označeným ako „odloženie veci“ OÚ v Prešove, odbor všeob. vnútornej správy č. PR-14131/2004-1718 zo dňa 20. 12. 2004 odložil vec, ktorá mu bola postúpená z dôvodu, že zodpovednosť za priestupok zaniká.

Proti tomu podala sťažnosť sťažovateľka zo dňa 28. 1. 2005.

Uznesením Okresná prokuratúra v Prešove sp. zn. 2 Pv 2068/04 zo dňa 8. 11. 2004 rozhodla prokurátorka OP v Prešove o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky proti rozhodnutiu o postúpení veci.

Sťažovateľka podala 28. 1. 2005 na Generálnu prokuratúru SR podnet týkajúci sa predmetnej veci.

Upovedomením GP SR sp. zn. IV/1 GPt 98/05-7 zo dňa 15. 2. 2005 bola sťažovateľka upovedomená o odstúpení jej podania KP v Prešove na ďalšie konanie.

Oznámením sp. zn. 1 KPt 530/04-38 zo dňa 30. 3. 2005 KP v Prešove upovedomila sťažovateľku o tom, že jej podanie bolo kvalifikované ako dôvodné a preto bude opätovne vydané rozhodnutie o začatí trestného stíhania pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 TZ.

Ústavný súd SR uznesením sp. zn. IV. ÚS 135/05 zo dňa 11. 5. 2005 odmietol sťažnosť sťažovateľky podanú dňa 14. 2. 2005 pre nedostatok právomoci ÚS SR. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že toto svoje rozhodnutie založil ÚS SR na skutočnosti, že sťažovateľkin podnet vyššie uvedený bol vyhodnotený ako dôvodný KP v Prešove.

OR PZ, ÚJaKP Prešov uznesením sp. zn. ČVS: ORP-326/1-OVK-PO-2005 zo dňa 19. 4. 2005 začal trestné stíhanie pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) TZ.

ÚJaKP, OR PZ uznesením sp. zn. ČVS: ORP-326/1-OVK-PO-2005 zo dňa 14. 6. 2005 pribral do konania znalca PhDr. Ľ. B.

Dňa 13. 7. 2005 podala sťažovateľka podanie – doplnenie nových skutočností do vyšetrovacieho spisu.

Sťažnosťou zo dňa 1. 9. 2005 sťažovateľka namietala ustanovenie znalkyne PhDr. P.

Sťažovateľka predložila lekársku správu z psychologického vyšetrenia PhDr. Ľ. Z. zo dňa 15. 11. 2005.

Vyšetrovateľ OR PZ, ÚJaKP uznesením zo dňa 26. 11. 2005 sp. zn. ORP-326/1-OVK-PO-2005 zastavil trestné stíhanie vedené proti manželovi sťažovateľky.

Krajská prokuratúra v Prešove uznesením sp. zn. 1 KPt 530/04-86 zo dňa 3. 2. 2006 zrušila uznesenie vyšetrovateľa OR PZ, ÚJaKP zo dňa 26. 11. 2005.

OR PZ, ÚJaKP Prešov uznesením sp. zn. ČVS: ORP-326/1-OVK-PO-2005 zo dňa 21. 3. 2006 nebol vyšetrovateľ PZ vylúčený z vykonávania úkonov vo veci.

KR PZ, ÚJaKP Prešov uznesením sp. zn. Č. p.: KRP-550/JKP-2006 zo dňa 23. 5. 2006 zamietlo sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu o nevylúčení vyšetrovateľa PZ.

Okresná prokuratúra v Prešove podala dňa 31. 7. 2006 na bývalého manžela sťažovateľky obžalobu sp. zn. 1 Pv 546/05 zo dňa 24. 7. 2006 pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 TZ a § 221 TZ na tom skutkovom základe, že dňa 26. 5. 2002 v Prešove v spoločnom byte po predchádzajúcom nedorozumení so sťažovateľkou sa tejto okrem iného vyhrážal slovami „najradšej by som Ťa zabil", čím u nej vzbudil obavu, že svoje vyhrážky uskutoční, vzhľadom na jeho predchádzajúce agresívne správanie a dňa 5. 11. 2003 o 6.30 hod. v Prešove, v ich spoločnom byte, po predchádzajúcej hádke so sťažovateľkou túto fyzicky napadol tak, že ju chytil pod krk a škrtil, čím jej spôsobil pomliaždenie krku s podvrtnutím krčnej chrbtice, ktoré zranenie si vyžiadalo dobu liečenia totožnú s práceneschopnosťou v trvaní od 5. 11. 2003 do 13. 11. 2003.

Sťažovateľka podala sťažnosť zo dňa 3. 8. 2006 na postup vyšetrovateľa.

Sťažovateľka podala sťažnosť zo dňa 3. 8. 2006 na postup vyšetrovateľa a dozorujúcu prokurátorku.

Krajská prokuratúra v Prešove oznámením sp. zn. 1 KPt 530/04-106 zo dňa 15. 8. 2006 potvrdila prijatie podnetu.

Okresná prokuratúra v Prešove oznámením sp. zn. 1 KPt 546/05-112 zo dňa 18. 8. 2006 potvrdila prijatie podnetu.

Obvinený F. P. podal odpor zo dňa 25. 8. 2006.

Krajská prokuratúra v Prešove oznámením sp. zn. 1 KPt 530/04-106 zo dňa 13. 9. 2006 oznámila sťažovateľke, že jej podnet zo dňa 10. 8. 2006 je neopodstatnený. V uvedenom liste okrem iného uviedla, že podanie obžaloby neznamená ukončenie trestného konania a teda aj právnej kvalifikácie konania obžalovaného. V konaní pred súdom môže dôjsť k zmene skutkových zistení odôvodňujúcich aj zmenu právnej kvalifikácie obžalovaného.

Okresný súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 1 T 72/06 zo dňa 8. 12. 2006 uznal bývalého manžela sťažovateľky za vinného z trestného činu podľa § 197 TZ účinného do 31. 12. 2005 a trestného činu podľa § 197a TZ účinného do 31. 12. 2005.

Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 5 To 13/07-323 zo dňa 5. 9. 2007 zrušil napadnutý rozsudok súdu I. stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľka podala námietku predpojatosti zo dňa 2. 1. 2008 na Krajskej prokuratúre v Prešove.

Sťažovateľka podala podnet na preskúmanie postupu OP v Prešove zo dňa 11. 12. 2007.

Krajská prokuratúra v Prešove oznámením sp. zn. 1 KPt 530/04-128 zo dňa 14. 12. 2007 potvrdila prijatie podnetu sťažovateľky zo dňa 11. 12. 2007.

Krajská prokuratúra v Prešove oznámením sp. zn. 1 KPt 530/04-134 zo dňa 29. 1. 2008 vybavila sťažnosť sťažovateľky zo dňa 14. 12. 2007 a 7. 1. 2008 tak, že ich posúdila ako výhrady k právnej kvalifikácii a postúpila preto sťažnosť sťažovateľky na Okresný súd v Prešove.

Sťažovateľka podala podnet na preskúmanie postupu OP v Prešove zo dňa 11. 1. 2008 na Generálnu prokuratúru SR. V tejto sťažnosti poukázala na to, že v priebehu prípravného konania predložila lekárske potvrdenia o ošetrení po fyzickom napadnutí, lekárske potvrdenia o niekoľkoročnom liečení jej psychosomatických problémov, nezaoberala sa svedeckou výpoveďou jej sestry, ani ďalšími skutočnosťami uvedenými v jej výpovedi, z ktorej vyplynulo, že konanie jej bývalého manžela malo dlhodobý charakter a neobmedzilo sa na jeden skutok. Poukázala na závery znaleckých posudkov, z ktorých vyplýva, že trpí posttraumatickou stresovou poruchou, že konanie podozrivého na nej zanechalo v jej psychickom stave závažné negatívne následky, ktoré predstavujú rizikový faktor v ďalšom vývoji jej osobnosti, že bola u nej zistená protrahovaná depresívna reakcia ľahšieho stupňa, prejavy neurotického charakteru mohli parciálne súvisieť s týraním. Poukázala na to, že tieto závery sú obsiahnuté v znaleckých posudkoch PhDr. H., PhDr. B. a MUDr. M.

Generálna prokuratúra SR oznámením sp. zn. IV/1 GPt 98/05-14 zo dňa 31. 1. 2008 oznámila, že v tomto štádiu nemôže preskúmavať zákonnosť postupu podriadených prokurátorov.

Generálna prokuratúra SR oznámením sp. zn. IV/1 GPt 135/08-6 zo dňa 28. 7. 2008 oznámila sťažovateľke, že jej podnet, ako aj predchádzajúce podnety boli postúpené súdu z dôvodu, že za súčasného stavu Generálna prokuratúra nemôže preskúmavať postup podriadených prokuratúr.»

Podľa názoru sťažovateľky generálna prokuratúra jej podnety *„nevybavila v súlade so Zákonom o prokuratúre a s jej ustanoveniami vybavujúcimi vybavovanie podnetov, ale tieto odstupuje Okresnému súdu v Prešove dôvodiac, že tieto podnety sťažovateľky sú jej žiadosťou o zmenu právnej kvalifikácie konania obžalovaného“*. Pritom podľa tvrdenia sťažovateľky orgánom činným v trestnom konaní je nesporne známa skutočnosť, že trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby v okolnostiach prípadu *„je pokračovacím trestným činom, ktorý je spáchaný viacerými čiastkovými útokmi“*.

Na základe uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby vo veci jej sťažnosti rozhodol nálezom takto:

„Právo sťažovateľky domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s právom nebyť podrobený krutému a ponižujúcemu zaobchádzaniu podľa článku 16 ods. 2 Ústavy SR a v spojení s právom nebyť podrobenému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu podľa článku 3 Dohovoru v spojení s právom na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa článku 16 ods. 1 Ústavy SR a na rešpektovanie súkromného života podľa článku 8 Dohovoru bolo postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pri vybavovaní podnetu sťažovateľky zo dňa 17. 8. 2008, ktorého výsledok bol sťažovateľke oznámený listom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/1 GPt 135/08-6 zo dňa 28. 7. 2008, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky vracia vec Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 200.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3 dohovoru nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 8 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie (ods. 1). Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných (ods. 2).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná judikatúra).

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 16 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 8 dohovoru oznámením generálnej prokuratúry sp. zn. IV/1 GPt 135/08 z 28. júla 2008, ku ktorému malo dôjsť tým, že generálna prokuratúra vo veci jej podnetu z 18. júla 2008 na preskúmanie rozsudku Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 72/06 z 8. decembra 2006 a jej žiadosti, aby predmetom trestného konania bol celý oznámený skutok, ktorý je trestným činom týrania blízkej a zverenej osoby, a nie iba čiastkový útok jej bývalého manžela (ďalej len „obžalovaný“) z 5. novembra 2003 a čiastková vyhrážka zabitím, nekonala v súlade so zákonom.

Z čl. 46 ods. 1 ústavy okrem iného vyplýva, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom aj trestnoprávnej ochrany svojho konkrétneho práva u orgánov činných v trestnom konaní (obdobne napr. III. ÚS 45/03), t. j. vrátane orgánov prokuratúry.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1). Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia prokurátor upovedomí podávateľa podnetu v lehote ustanovenej v odseku 1 o spôsobe vybavenia podnetu. V rovnakej lehote upovedomí podávateľa podnetu o predĺžení lehoty na jeho vybavenie.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, či sú splnené podmienky na podávanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonania je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre je nadriadený prokurátor oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh, prípadne vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor.

Podľa § 230 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 135/08 pri vybavovaní jej opakovaného podnetu z 18. júla 2008, ústavný súd zo sťažnosti a k nej priložených príloh zistil, že generálna prokuratúra prípisom č. k. IV/1 GPt 135/08-6 z 28. júla 2008 sťažovateľke oznámila, že *„Váš podnet z 18. 7. 2008 som dnešného dňa z dôvodu príslušnosti odstúpila Okresnému súdu v Prešove, pretože podľa obsahu možno podnet považovať za žiadosť, aby súd konanie obžalovaného F. P. kvalifikoval ako trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 Trestného zákona“.*

Generálna prokuratúra predmetným oznámením tak reagovala na podnet sťažovateľky, pričom v ďalšom uviedla, že *„Váš ostatný podnet ako aj predchádzajúce podnety boli odstúpené súdu z dôvodu, že za súčasného stavu konania Generálna prokuratúra SR nemôže preskúmavať zákonnosť postupu podriadených prokurátorov.*

V tomto štádiu konania je príslušný konať vo veci súd. V prípade, že po právoplatnosti rozsudku nebudete spokojná s výrokmi súdu a budete ich považovať za nezákonné, budete mať právo opäť podať podnet na Generálnu prokuratúru SR a domáhať sa preskúmania zákonnosti rozsudku.

O tomto ste boli vyrozumená našimi listami sp. zn. IV/1 GPt 98/05 z 31. 1. 2008 a IV/1 GPt 135/08 z 20. 3. 2008.“.

Sťažovateľka svoje tvrdenie o odopretí jej práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na generálnej prokuratúre v konaní vedenom pod sp. zn.

IV/1 GPt 135/08 vyvodzuje výlučne z nespokojnosti s vyhodnotením dôkazov a z výhrad k právnej kvalifikácii konania obžalovaného, ktoré je predmetom trestného konania v súčasnosti vedeného okresným súdom pod sp. zn. 1 T 72/06.

Hodnotenie dôkazov v zmysle zásady uvedenej v § 2 ods. 12 Trestného poriadku prislúcha nielen orgánom činným v trestnom konaní (vyšetrovateľovi a prokurátorovi), ale aj súdu. Ústavný súd zistil, že v súčasnej dobe sa daná trestná vec nachádza na okresnom súde potom, ako odvolací Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 5 To 13/07 z 5. septembra 2007 na základe odvolania obžalovaného zrušil rozsudok okresného súdu z 8. decembra 2006, ktorým bol bývalý manžel sťažovateľky uznaný za vinného z trestného činu podľa § 197 a § 197a Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, a vec vrátil tomuto prvostupňovému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie. Okresný súd v uvedenej trestnej veci (na podklade obžaloby podanej 24. júla 2006) dosiaľ nerozhodol.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že ak generálna prokuratúra za súčasného stavu konania (trestné konanie, v ktorom sťažovateľka vystupuje ako poškodená, stále prebieha na súde prvého stupňa) z dôvodu príslušnosti odstúpila vec sťažovateľky okresnému súdu a tento svoj postup odôvodnila a sťažovateľku o ňom vyrozumela, takýto postup v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre a Trestného poriadku nie je v žiadnej príčinnej súvislosti s možným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 16 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 8 dohovoru. Tento príčinný vzťah totiž nemôže založiť sama osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu podanému podľa zákona o prokuratúre nevyhovie podľa predstáv podávateľa podnetu (I. ÚS 38/02).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o jej odmietnutí pre zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd nad rámec uvedeného odôvodnenia v súvislosti s napadnutým oznámením generálnej prokuratúry poznamenáva, že ústavné súdnictvo je vybudované

predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí. V danej veci nepovažoval za potrebné obšírnejšie sa zaoberať argumentáciou sťažovateľky, pretože aj v prípade opodstatnenosti jej tvrdení existujú možnosti nápravy v ďalšom priebehu trestného konania.

Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľka môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. III. ÚS 207/04, I. ÚS 127/05).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd ďalej poznamenáva, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho skončenie je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenie znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré nebolo odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 64/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 51/08).

Je nesporné, že tak okresný súd príslušný konať v označenej trestnej veci, ako aj odvolací súd v prípade podania odvolania sú súdmi s plnou jurisdikciou, v právomoci ktorých je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností daného prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti postupu orgánov prípravného konania.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovateľka uplatnením svojich práv poškodenej v priebehu trestného konania vedeného proti obžalovanému má možnosť účinným spôsobom namietať porušenie svojich základných práv a slobôd pred všeobecnými súdmi. Z tohto dôvodu námietky sťažovateľky týkajúce sa porušenia jej práv treba

v kontexte uvedeného považovať za predčasné a ústavný súd jej sťažnosť odmietol aj pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2009